

Föreläsningar vid
Stockholms
högskola, VT 1889 :
L40:86 A /

Rydberg, Viktor,

HS L40:86 A

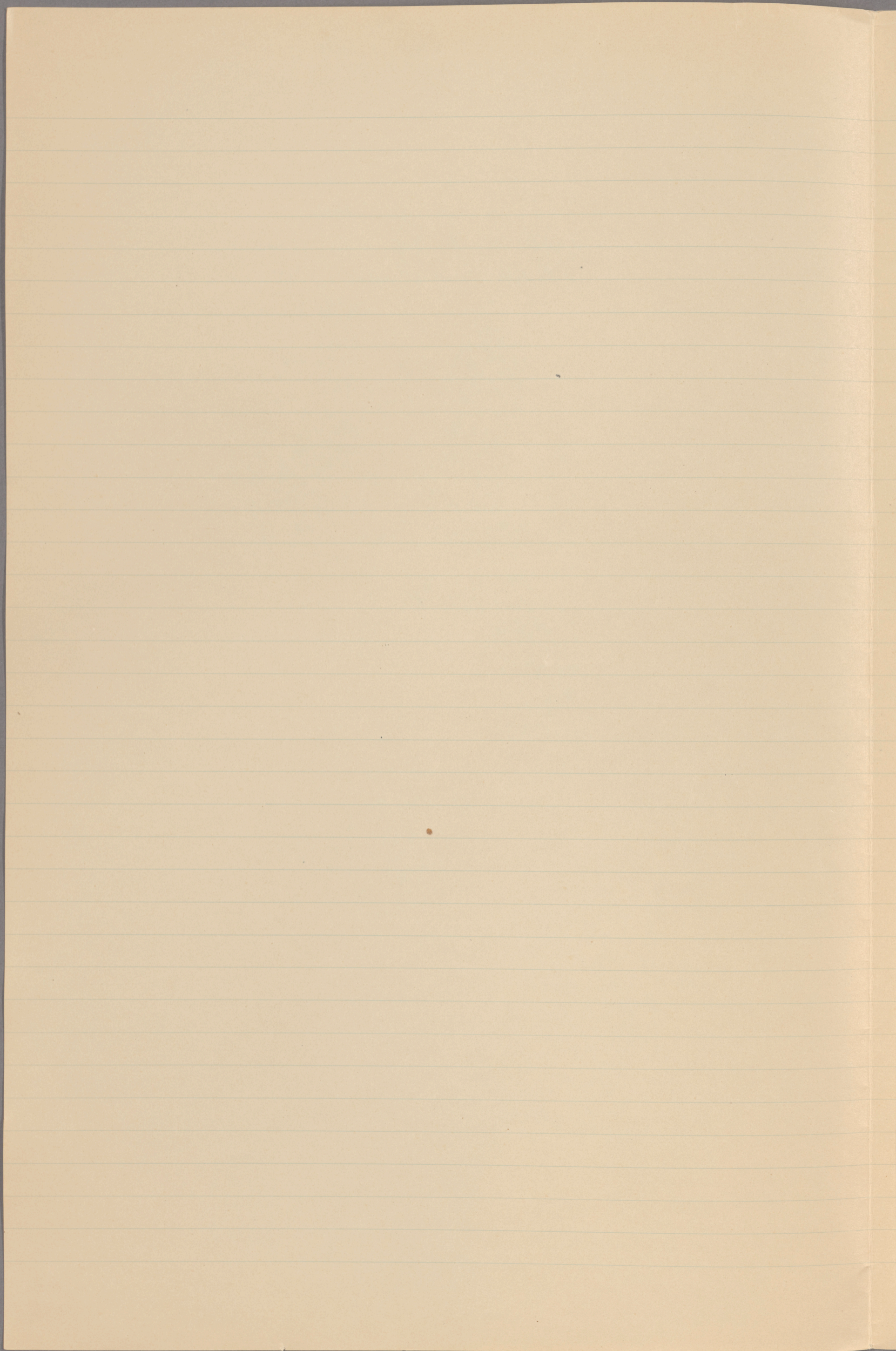

National Library
of Sweden

4.

12/4 1889. (2 bl.)

De två första, nyskrifna, bladen.
(Såsom manuskript till fortsättningen af denna
föreläsning användes större delar af 8de före-
läsningen från höst-terminen 1884.)

12/4. 89.

namn på färger med långa eller varma vibrationsvägar till färger med korta och kalla ^{såsom blått och vitt.} Maguen har själv funnit, att om ett folk saknar namn på vissa färger, de följer därför icke, att icke det folkets öga särskiljer de färgerna, ehuru det ej haft någon praktisk anledning att gifva dem särskilda namn. Så till ex. ^{hafva} sådana vissa epikourer ^{icke} folk namn på ^{alla} de färgerna, med en undervikning, byggd på samma principer som prof. Holmgrens, med afseende på färgblindhetens konstantverande, vinn, att samma naturfolk urskilja färger och färgnyanser lika bra som europeer.†

Det är under sådana förhållanden bäst att vara på sin vakt, när och utöfva självkritik, när man undervisar manuskriptets litterära monumenter i afrikt att i dem finna bevis för att den yttre naturens intryck på människans känslolif varit genomgående förändringar under den historiska tiden. För två år sedan utkom i Skottland ett arbete af Froudspot Bezz, equadt åt förklaringen i den estetiska smakens utveckling, särskildt med afseende på uppåtträngningen af naturens skönhet, och ehuru äfven han synes mig beväja att i någon mån öfverdrifna olikheterna ^{häruti} mellan olika tidskvarf, kommer han dock till det slutresultat, som jag för min del anser riktigt, att smakutvecklingarna visa sig på ytan, ej på djupet, och att ~~det~~ ^{hur som och på experimentets vid, kan bevisas} de äro de främsta red i djupet af vårt känslolif, och att historien om smakutvecklingen bekräftar, att skönheten har ett objektiva moment, och att allmän giltiga smakomdömen äro ^{finnas} giltiga äfven i den mening, att ^{samma smakomdömen} de kunde vara giltiga för Homerus' samtida och för oss.

Jag ämnar nu anföra några få intygg om naturuppåtträngningen från tiden, som ligga tämligen långt skilda ifrån oss. Jag börjar med några drag ur den klassiska litteraturen, ur grekernas och romernas ^{från} hvilka drag jag redan för några år sedan, då jag föreläste om den romerska kulturen, redogjorde, för att derefter, i nästa föreläsning gå ännu längre tillbaka och påpeka naturens några punkter drag ur de våra ariska förfäders naturuppåtträngning, sådana denna möter oss i Rigveda, de indiske ariernas samling af urtida heliga sånger.

† Äfven de europeiska språken äro ganska fattiga på färgbeteckningar, om man vill jämföra dessa med de färgnyanser vi äro i stånd att se. Vatiska mosaikfabriken i Rom förfogar öfver material med 18000 olika färger, och siffren 18000 är antagligen ända och liten i jämförelse med alla för ögat märkbare färgnyanser.

12/4. 89.

